

Beslut

**efter kvalitetsgranskning av Kvaliteten i
engelskspråkig undervisning när den ges i andra
ämnen än språk vid Internationella Engelska Skolan i
Östersund**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd av 26 kap. 19–20 § skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning på Internationella Engelska Skolan avseende verksamhetens kvalitet inom engelskspråkig undervisning när den ges i andra ämnen än språk.

Genom beslut av Skolinspektionen 2017-10-04 (Dnr 310-2017:6917) har huvudmannen rätt att bedriva utbildning för årskurs 1–9.

Internationella Engelska Skolan i Sverige AB har godkännande att bedriva delar av undervisningen på engelska vid Internationella Engelska Skolan i Östersund enligt Skolinspektionens beslut 2017-10-04, (Dnr 640-2017:8324).

Syftet med denna kvalitetsgranskning är att granska om undervisningen ger eleverna möjlighet att utveckla såväl språk- som ämneskunskaper i aktuellt ämne på både svenska och engelska.

Skolinspektionen gör en samlad bedömning av kvaliteten i engelskspråkig undervisning som ges i andra ämnen än språk, utifrån de kvalitetskriterier som tagits fram för granskningen (se bilaga 1). Om Skolinspektionen bedömer att ett utvecklingsarbete behövs för att höja verksamhetens kvalitet inom något område anges ett utvecklingsområde. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs då också av huvudmannen. I bilaga 2 återfinns granskningens författningsstöd.

Skolinspektionen besökte Internationella Engelska Skolan i Östersund den 5 november 2024. Besöket genomfördes av utredarna Daniel Nilsson och Maria Lodmark. Internationella Engelska Skolan i Östersund med Internationella Engelska Skolan i Sverige AB som huvudman är en grundskola som bedriver verksamhet i årskurserna 1–9. Vid granskningstillfället finns det totalt 168 elever i årskurs 7–9 som får delar av sin undervisning på engelska i ämnena matematik, slöjd, bild, idrott och hälsa, teknik samt de naturorienterade ämnena.

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Bedömningarna i detta beslut grundar sig på:

- 4 lektionsobservationer
- 1 gruppintervju med elever
- 1 gruppintervju med lärare
- 1 intervju med rektorn och biträdande rektorn
- Dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt statistik som finns att tillgå om den aktuella skolenheten.

Begreppslista för detta beslut:

- **Målspråk:** Begreppet "målspråk" används som en beteckning av det språk som eleverna är tänkta att lära sig. I den här granskningen är engelska målspråket.
- **Ämnesspråk:** Ämnesspråket är starkt präglad av ett ämnesspecifika termer och begrepp och tematiska mönster (nätverk av mening). Exempel på ämnesspråk är exempelvis ordet atmosfär i stället för det vardagliga ordet luft eller tempo i stället för det vardagliga uttrycket hur snabbt man springer. Ämnesspråket har ofta specifika språkkaraktärer, sina egna språkliga strukturer, texttyper och sätt att kommunicera.
- **Språkliga mål:** De språkliga förmågorna som exempelvis; berätta, beskriva, förklara, resonera, diskutera och ämnesspecifika begrepp, sambandsord och fraser, grammatiska mönster, strategier för att lyssna och läsa med förståelse, kan utgöra mål för undervisningen.
- **Modellerande arbetssätt:** Modellerande arbetssätt innebär att läraren steg för steg till exempel förklarar hur man tänker och vilka strategier man använder när man utför en uppgift eller skriver en text.
- **Starkaste språk:** Elevernas starkaste språk avseende svenska eller engelska.
- **Alla språkliga resurser:** Elevernas får använda alla sina språkliga resurser utöver svenska och engelska.
- **Revoicing:** Ett verktyg för att engagera eleverna i akademiska konversationer. Läraren kan återge det eleven har sagt för att förtydliga elevens tanke. Det är ett sätt att säkerställa vad eleven menar och ge eleven fler möjligheter att förstå innehållet. Läraren kan på så sätt tillföra ämnesspecifika begrepp utan att förändra innebörden, reda ut missförstånd och föra samtalet vidare.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för faktakontroll.

De samlade iakttagelserna från alla skolorna som har ingått i granskningen kommer att presenteras i en övergripande kvalitetsgranskningsrapport. Rapporten är planerad att publiceras under vårterminen 2025.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Pilotskolan i Pilotkommun i följande utsträckning:

Undervisningen ger eleverna i flera delar förutsättningar att utveckla både språk- och ämneskunskaper i såväl svenska som engelska men utvecklingsområden finns

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del.

- Lärarna behöver tillsammans med rektorn utveckla undervisningen så att den innehåller fler planerade och strukturerade språk- och ämnesintegrerade aktiviteter.

Rektorn arbetar i flera delar för att undervisningen ska ge förutsättningar att utveckla både språk- och ämneskunskaper i såväl svenska som engelska men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del.

- Rektorn behöver utveckla arbetet med att följa upp, analysera och vidta åtgärder som säkerställer att den engelskspråkiga undervisningen utgår från vetenskapliga metoder om språk- och ämnesintegrerat lärande.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **3 juni** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena och resultat av dessa åtgärder. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall (bilaga 3) användas.

Redogörelsen skickas via e-post, till dokument.goteborg@skolinspektionen.se. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2024:634) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan framgår vad som ligger till grund för Skolinspektionens bedömning inom respektive område.

I vilken utsträckning ger undervisningen eleverna förutsättningar att utveckla både språk- och ämneskunskaper i såväl svenska som engelska?

Området handlar om hur lärarna planerar och genomför sin engelskspråkiga undervisning i syfte att ge eleverna förutsättningar att utveckla språk- och ämneskunskaper när den ges i andra ämnen än språk. Ytterligare handlar området om hur undervisningen är upplagd så att eleverna får förutsättningar att utveckla ett adekvat ämnesspråk, både på svenska och engelska. Slutligen handlar området om hur lärarnas stöd till eleverna ges samt om undervisningen är anpassad till enskilda elevers behov.

Språk- och ämnesintegrerad undervisning (användning av målspråket i undervisningen)

Planering och genomförande av undervisning

Granskningen visar att undervisningen delvis planeras och genomförs utifrån kunskap om språk- och ämnesintegrerad undervisning. Undervisningen innehåller viss variation genom att elever arbetar både enskilt och tillsammans, genom olika arbetssätt med digitalt och analogt material samt genom mer lekfulla och praktiska inslag. Lärarna försöker också koppla innehållet till elevers vardag och intresse. Samtidigt framgår att undervisningen till stor del bygger på att läraren förmedlar innehållet och eleverna lyssnar och för anteckningar. Lärare använder sig förvisso av modellerande arbetssätt och andra metoder för att stödja elevernas utveckling i både språk och ämne men det varierar hur och i vilken utsträckning det görs. Vidare framgår att eleverna främst ges tillfälle att diskutera och på så sätt få använda målspråket och träna på att resonera kring ämnesinnehållet genom spontana och ostrukturerade samtal. Det handlar inte i samma utsträckning om planerade övningar där språk- och ämnesinnehåll integreras på ett medvetet sätt för att skapa förutsättningar att utveckla både språk och ämneskunskaper. Av både elevintervjuer och observationer framgår också exempel på att eleverna främst arbetar enskilt. Till exempel valde eleverna vid en observation att dela upp arbetet i en gruppuppgift och lösa det individuellt istället för gemensamt genom samtal och reflektion. Lärarna känner till elevernas språkliga

förutsättningar och uppger att de arbetar för att utmana varje elev språkligt men det finns inga uttryckta språkliga mål för undervisningen.

Granskningen visar att elever får möjlighet att utveckla de olika språkliga förmågorna läsa, skriva, lyssna och tala men att undervisningen till stor del fokuserar på ord och begrepp till exempel i form av glosor. Det framgår dock inte att eleverna ges tillfälle att problematisera ord och begrepp specifikt från en språklig aspekt. Rektorn har identifierat behov av att utveckla ett bredare språkutvecklande perspektiv på undervisningen och påbörjat ett arbete för att skapa en fördjupad förståelse för språk- och ämnesintegrerat lärande hos lärarna.

Användning av elevernas språkliga resurser

Granskningen visar att eleverna får möjlighet att använda alla sina språkliga resurser i undervisningen. Lärarna använder sig av engelska i sin undervisning men förstår samtidigt tillräckligt mycket svenska för att eleverna ska kunna svara på svenska eller för att läraren ska kunna ge elever den stöttning de behöver på deras starkaste språk. Allt undervisningsmaterial finns på båda språken och vid lärarnas genomgångar tar de upp nyckelbegrepp på både svenska och engelska. Vidare tar lärarna hjälp av elevgruppen för att översätta olika ord och för att säkerställa att alla elever förstår. De använder också olika digitala resurser för att översätta såväl texter som talat språk. Detta gäller främst till svenska och engelska men kan även användas för att översätta till andra språk. Vidare framgår att det finns tillgång till studiehandledare men att eleverna i övrigt inte uppmuntras eller ges tillfälle att använda alla sina språkliga resurser, exempelvis ett annat modersmål, som ett verktyg för att tillägna sig språk- och ämneskunskaper. I samtal och vid redovisning kan eleverna välja vilket språk de vill använda och även om det vid Skolinspektionens observationer förekommer att elever svarar på lärarens frågor på svenska så pratar eleverna främst svenska i samtal med klasskamrater och engelska med lärarna.

Utveckling av den språk-och ämnesintegrerade undervisningen

I granskningen framkommer att lärarna kontinuerligt följer upp och reflekterar över undervisningens genomförande och hur den kan utvecklas. Det framgår att det finns strukturerade metoder för att samla in elevernas synpunkter. Till exempel genom att eleverna i början av en termin får ge sin syn på hur de önskar arbeta, genom återkommande enkäter under terminen samt genom skolans akademiska elevråd. Vid skolans akademiska elevråd med elever från årskurs nio följs undervisningens genomförande upp med elevrådsrepresentanter. Vidare framgår att elevernas synpunkter samlas in genom att lärarna aktivt efterfrågar dem i klassrummet men också genom mer informella samtal mellan elever och personal. Granskningen visar att lärarna justerat undervisningen utifrån elevernas

synpunkter, till exempel har mängden test under perioder justerats för att minska belastningen på elever och lärare har också ändrat arbetsformer utifrån elevernas synpunkter och önskemål. Det framgår också att lärare har anpassat metoder för hur elever ska svara och redovisa inför klassen för att de ska vara mer förberedda och minska talängslan. Vidare framgår att lärare också utgår från egna iakttagelser samt signaler från annan personal och vårdnadshavare för att utveckla och justera undervisningen. Lärarna utgår också från gemensamma material och strategier för att utveckla undervisningen samt från goda exempel som delges i samarbetet inom kollegiet. De har till exempel under innevarande termin valt ut konkreta arbetsätt från huvudmannens handbok i bilingualism och testat dessa i undervisningen för att sedan diskutera hur det gått.

Utveckling av ämnesspråket

Förutsättningar för att utveckla ämnesspråk

Granskningen visar att undervisningen ger eleverna möjligheter att utveckla ett adekvat ämnesspråk men främst på engelska och med fokus på terminologi och begrepp. I undervisningen möter eleverna ämnesspråket genom lärarnas genomgångar, läromedel och övrigt material som lärarna använder i undervisningen. Lärarna pratar främst engelska men ämnesspecifika ord och begrepp framhålls särskilt och tryckt material och filmer tillhandahålls på båda språken. Vidare är det stort fokus på ämnesspecifika ord och begrepp i undervisningen och elevernas kunskaper om dessa testas också genom glosförhör. Det framgår att lärarna kopplar ämnesspecifika begrepp till elevernas vardag och diskuterar skillnader mellan mer vardagligt språk och ämnesspråk. De använder också vissa strategier för att uppmärksamma eleverna på ämnets specifika språkkaraktär. Till exempel används en modell med en fyrfältare där ett begrepp skrivs i mitten och utifrån det lägger eleverna till kopplingar till begreppet i fälten omkring. Syftet med övningen är att utveckla förståelse för begreppen. Lärarna beskriver också att de fokuserar på den kommunikativa aspekten och arbetar för att eleverna ska kunna använda sig av språket. Det framgår dock av intervju med elever att deras möjligheter att diskutera på svenska är begränsade och att det är stort fokus på terminologi och begreppsförståelse i undervisningen. Av intervjuer med lärare och rektor framgår en samstämmig bild av att detta är ett identifierat utvecklingsområde som de arbetar för att utveckla i undervisningen.

Koppling till styrdokument och användande av undervisningsmaterial

Granskningen visar att undervisningen har en tydlig koppling till läroplan och kursplaner och att lärarna använder undervisningsmaterialet på ett genomtänkt sätt. Lärarna använder gemensamma läromedel och framtagna undervisningsmaterial som tagits fram utifrån kursplanerna i respektive

ämne. Det egna framtagna undervisningsmaterialet delas i kollegiet på en gemensam digitala plattform. På så sätt och genom återkommande samtal om styrdokumentet säkerställs att undervisningen korrelerar med aktuella styrdokument. Lärarna erbjuder också undervisningsmaterialen på både svenska och engelska samt möjlighet att översätta till andra språk. Vidare framgår att lärarna presenterar syfte och mål för eleverna när de inleder ett nytt arbetsområde. På skolans digitala lärplattform har eleverna också tillgång till lektionsplaneringar, information om syfte och mål samt betygskriterier.

Lärarstöd och individanpassning av undervisningen

Granskningen visar att lärarna planerar och genomför undervisningen utifrån elevernas förutsättningar och behov. Genom att inledningsvis ta reda på elevernas förkunskaper och genom löpande uppföljning skaffar sig lärarna kunskap om elevernas förutsättningar. Detta görs genom diagnoser, minitest och genom uppföljning av elevers prestationer och samtal med elever. Lärarna använder sig av den samlade bilden av elevernas kunskaper och förutsättningar och planerar undervisningen därefter. Till exempel genom att anpassa information och arbetsformer för hela gruppen men också genom att ge eleverna individanpassat material och stöd både i ämnet och språkligt. Individanpassningar görs både för elever som behöver enklare material och för elever som behöver utmaningar. Lärarna använder till exempel ordlistor, bildstöd som stöd och allt material sparas på skolans digitala lärplattform så att elever kan repetera och ta del av material i sin egen takt. Vidare framgår att lärarna använder sig av ett modellerande arbetssätt genom att visa hur olika uppgifter kan göras men också genom att visa exempel på tidigare elevers arbeten. De diskuterar också olika strategier för lärande med eleverna och låter eleverna stötta varandra i sitt lärande genom att få diskutera med varandra. Eleverna får använda sig av sitt starkaste språk genom att allt material finns på båda språken och genom att de kan välja vilket språk de använder i interaktion i klassrummet. Även vid redovisning framgår att elever kan välja vilket språk de vill använda.

Tillåtande klassrumsklimat

Granskningen visar att lärarna arbetar aktivt för att skapa ett tillåtande klassrumsklimat så att eleverna ska vilja och våga interagera på målspråket i klassrummet. Detta gör lärarna till exempel genom att ge elever den tid de behöver för att svara, genom att låta eleverna hjälpa varandra att komma fram till ett svar samt genom att använda sig av så kallad revoicing. Genom revoicing upprepar läraren det en elev just sagt med rätt begrepp eller uttal istället för att påtala att eleven svarat fel. Vidare framgår att lärarna uppmuntrar eleverna att använda målspråket och utmanar eleverna utifrån

deras språkliga nivå. Samtidigt ges eleverna alltid möjlighet att använda det språk de vill. Lärarna skapar också ett tillåtande klassrumsklimat genom fasta rutiner så som bestämda sittplatser gemensamma rutiner kring uppstart och avslut samt genom olika strategier för att få alla elever att svara på frågor. Utöver att läraren fördelar ordet i klassrummet så används till exempel listor där elever kan skriva upp sig på vilken uppgift de vill vara med och lösa inför hela klassen. På så sätt undviker lärarna talängslan hos eleverna. Lärarna är också tydliga med att markera mot negativa kommentarer och eleverna beskriver vid intervjun att lärarna är uppmuntrande, att det är ett tillåtande klimat i klassrummet samt att de vågar diskutera lika mycket på de engelskspråkiga lektionerna som på de svenskspråkiga.

Identifierat utvecklingsområde

- Lärarna behöver tillsammans med rektorn utveckla undervisningen så att den innehåller fler planerade och strukturerade språk- och ämnesintegrerade aktiviteter.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att de aktiviteter som genomförs i undervisningen för att stödja elevernas språk- och ämnesutveckling i högre grad behöver planeras och struktureras utifrån språk- och ämnesutvecklande teorier. Undervisningen fokuserar till stor del på begrepp och terminologi och elevernas möjligheter att utmanas genom strukturerade diskussioner och problematisering av ämnesspråket är begränsade.

Skolinspektionen rekommenderar att lärarna, under ledning av rektorn, utvecklar sitt arbetssätt så att den engelskspråkiga undervisningen i andra ämnen än språk innehåller fler aktiviteter som ger eleverna möjlighet att mer aktivt få problematisera och använda språket. Lärarna behöver i högre grad planera och aktivt strukturera aktiviteter som ger eleverna förutsättningar att utveckla både språk- och ämneskunskaper. Med fördel genom att eleverna i högre grad aktiveras att själva diskutera och bearbeta ämnesinnehållet genom planerade och strukturerade aktiviteter på både svenska och engelska. Dessa metoder och strategier behöver ta avstamp ur en medvetenhet om ämnesspråkets specifika karaktär och kopplas till undervisningens mål och syfte.

I vilken utsträckning arbetar rektor för att undervisningen ska ge eleverna förutsättningar att utveckla språk- och ämneskunskaper i såväl svenska som engelska?

Området handlar om hur rektorn följer upp och analyserar den engelskspråkiga undervisningen i andra ämnen än språk för att försäkra sig om att den möter elevernas behov för att sedan styra insatser mot de behov som finns. Ytterligare handlar området också om att rektorn säkerställer att undervisningen utgår ifrån läroplanen samt aktuella kurser samt att rektorn ger tid och förutsättningar för samverkan mellan lärare för att planera och utveckla den språk- och ämnesintegrerade undervisningen. Samverkan kan också ske mellan skolor.

Uppföljning och insatser för att främja elevers utveckling av ämnes- och språkkunskaper

Granskningen visar att rektorn fortlöpande och på olika sätt följer upp och analyserar den engelskspråkiga undervisningen och vidtar åtgärder utifrån vad som framkommer men kopplingen till aktuell forskning och teorier kring språk- och ämnesintegrerat lärande behöver stärkas. Rektorn följer upp elevernas resultat, undervisningens genomförande och lärarnas förutsättningar. Resultaten följs upp utifrån ämne, på individ- och gruppnivå, över tid, utifrån nationella prov och terminsbetyg samt i jämförelse med andra skolor inom kommunen och koncernen. Rektorn följer också upp hur det går för skolans elever när de kommer till gymnasiet både utifrån ämneskunskaper och språkliga förutsättningar. I arbetet med att följa upp och analysera kunskapsresultaten deltar också lärarna. Undervisningens genomförande följs upp genom att skolledningen och specialpedagogen gör lektionsobservationer. Rektorn har ett särskilt fokus på de språkliga aspekterna av undervisningen i sin uppföljning vilket också diskuteras kontinuerligt i arbetslagen samt vid de individuella utvecklingssamtal som skolledningen har med varje lärare. Vid utvecklingssamtalen diskuteras också lärarnas individuella förutsättningar och behov. Granskningen visar att uppföljningen av verksamheten bidrar

till att rektorn har en tydlig bild av hur den språk- och ämnesintegrerade undervisningen bedrivs samt dess styrkor och utvecklingsbehov. Rektorn har utifrån sin uppföljning kunnat konstatera att elevernas resultat är goda samt att undervisningen utgår från styrdokumentet. Samtidigt konstaterar rektorn att de språk- och ämnesintegrerade delarna av undervisningen behöver utvecklas. Utifrån detta har rektorn initierat ett utvecklingsarbete för att öka lärarnas kunskaper om språkutvecklande arbetssätt. En förstelärare på skolan har getts ett särskilt ansvar för utvecklingsarbetet och olika fortbildningsinsatser har genomförts. Till exempel har lärarna i moderna språk delat med sig av metoder för språkutvecklande arbetssätt och kollegiet har också implementerat olika språkutvecklande strategier i undervisningen utifrån huvudmannens handbok i bilingualism. Vid uppföljande möten har sedan lärarna diskuterat arbetet. Rektorn ser dock att det fortfarande varierar i vilken utsträckning lärarna arbetar språk och ämnesutvecklande och arbetet med att fortbilda lärarna och följa upp undervisningen kommer att fortsätta.

Förutsättningar för planering och samverkan

Granskningen visar att rektorn har skapat en organisation som möjliggör för lärarna att planera och utveckla den språk- och ämnesintegrerade undervisningen. Lärarna är indelade i ämnes- och årskursarbetslag och träffas varje vecka i dessa. Vidare finns en mötestid varje vecka för gemensamt utvecklingsarbete i kollegiet och i början och slutet av varje termin finns avsatta dagar för planering och utvecklingsarbete. Vidare framgår att lärarna samverkar mellan olika ämnen så som mellan de samhällsorienterande ämnena och ämnet engelska. Det finns också samverkan med andra skolor inom koncernen och regelbundet genomförs gemensamma träffar i regionen. Under innevarande läsår står språkutvecklande arbetssätt i fokus för skolans utvecklingsarbete. En förstelärare har i uppdrag att tillsammans med rektorn och biträdande rektorn driva arbetet med att utveckla de språkutvecklande lärprocesserna i undervisningen. Det genomförs genom samtal och dialoger med enskilda lärare och arbetslag samt genom gemensamma fortbildningsinsatser. Satsningen riktar sig till samtliga lärare på skolan då det är en gemensam inställning på skolan att alla är språklärare oavsett ämne eller undervisningsspråk. Rektorn beskriver att arbetet med att utveckla den språk- och ämnesintegrerade undervisningen utifrån olika modeller och vetenskapliga teorier har börjat men att arbetet behöver fortsätta för att säkerställa att insatserna ger avtryck i undervisningen.

Identifierat utvecklingsområde

För att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande:

- Rektorn behöver utveckla arbetet med att följa upp, analysera den engelskspråkiga undervisningen och vidta åtgärder som säkerställer att undervisningen utgår från vetenskapliga metoder om språk- och ämnesintegrerat lärande.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att rektorns arbete med att följa upp och analysera undervisningen är strukturerat men behöver stärkas genom en tydligare utgångspunkt i aktuell forskning och teorier kring språk- och ämnesintegrerat lärande. Om arbetet med att följa upp, analysera och vidta åtgärder inte är tydligt förankrat i vetenskapliga metoder om språk- och ämnesintegrerat lärande finns en risk att de metoder som används i undervisningen inte i tillräcklig grad möter elevernas behov eller ger dem rätt möjligheter för att utveckla både språk- och ämneskunskaper i såväl svenska som engelska.

Skolinspektionen rekommenderar därför rektorn att fortsätta det utvecklingsarbete som redan påbörjats vid enheten och ytterligare stärka kopplingen till aktuell forskning och teorier i området. Genom att stärka denna koppling i hela kedjan från uppföljning och analys till beslut om utvecklingsåtgärder blir målen tydligare och arbetet lättare att följa upp och utvärdera. En mer detaljerad uppföljning kan också bidra till att identifiera styrkor i verksamheten vilka i sin tur kan användas för att utjämna skillnader i kvaliteten i undervisningen.

På Skolinspektionens vägnar

2024-12-03

2024-12-03

X Lena Knutsson

Beslutsfattare
Signerat av: Lena Knutsson

X Daniel Nilsson

Föredragande
Signerat av: Daniel Nilsson

I ärendet har även Maria Lodmark deltagit.

Bilagor

Bilaga 1: Underlag för bedömning tematisk kvalitetsgranskning

Granskningen syfte

Syftet är att granska om undervisningen ger eleverna möjlighet att utveckla såväl språk- som ämneskunskaper i aktuellt ämne på både svenska och engelska.

Bedömningen görs i förhållande till de kvalitetskriterier Skolinspektionen satt upp i granskningen inom det granskade området, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Inom granskat område bedöms om skolan/verksamheten uppfyller framtagna kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar men utvecklingsområden finns eller i låg utsträckning.

Granskningens frågeställningar

För att uppfylla granskningens syfte ska följande frågeställningar besvaras:

1. I vilken utsträckning ger undervisningen eleverna förutsättningar att utveckla både språk- och ämneskunskaper i såväl svenska som engelska?
2. I vilken utsträckning arbetar rektor för att undervisningen ska ge eleverna förutsättningar att utveckla språk- och ämneskunskaper i såväl svenska som engelska?

Kvalitetskriterier

Språk- och ämnesintegrerad undervisning

Kvalitetskriteriet handlar om hur lärarna planerar och genomför undervisningen utifrån ett språk- och ämnesintegrerat arbetssätt. I undervisningen finns flera språk- och ämnesintegrerade aktiviteter där eleverna också kan ges möjlighet att använda sina starkaste språk som en resurs. Lärarna reflekterar över sin undervisning där lärarna är lyhörda för elevers och kollegors feedback.

Utveckling av ämnesspråket

Kvalitetskriteriet handlar om att elever behöver ges utrymme att utveckla och arbeta med att kommunicera på målspråket, trots att de inte kan det fullt ut eller har ett begränsat ordförråd. Läromedel och annat

undervisningsmaterial utgår ifrån våra styrdokument och är anpassade till eleverna.

Lärarstöd och individanpassning av undervisningen

Kvalitetskriteriet handlar om dels om hur lärarna stöttar eleverna för att främja deras utveckling av såväl språk som ämneskunskaper. Lärarna ger eleverna stöd både på grupp- och individnivå samt anpassar undervisningen efter enskilda behov och förutsättningar. Eleverna har möjlighet att använda sitt starkaste språk om målspråket inte räcker till. Lärarna arbetar för ett tillåtande klimat i klassrummet där eleverna vågar att pröva.

Förutsättningar för planering och samverkan

Kvalitetskriteriet handlar om hur rektorn skapar goda förutsättningar för lärarna att kunna planera och samverka kring den språk – och ämnesintegrerade undervisningen både inom skolan och mellan skolor.

Uppföljning och insatser för att främja eleverna utveckling av ämnes-och språkkunskaper

Kvalitetskriteriet handlar om hur rektorn följer upp och analyserar den engelskspråkiga undervisningen i andra ämnen än språk för att försäkra sig om att den möter elevernas behov för att sedan styra insatser mot de behov som finns. Kvalitetskriteriet handlar också om att rektorn säkerställer att undervisningen utgår ifrån den svenska läroplanen samt aktuella kurser.

Bilaga 2: Författningsstöd

Statens skolinspektion får efter ansökan, enligt **skolförordningen** (2011:185), besluta att en huvudman får anordna delar av undervisningen på engelska för andra elever än sådana som vistas i Sverige under en begränsad tid, om

1. undervisningens innehåll och utformning säkerställer att eleverna får tillräckliga kunskaper i svenska för att uppfylla betygskriterierna i samtliga ämnen,
2. de lärare som undervisar på engelska uppfyller kraven enligt 2 kap. 13 § eller 17 § första stycket 1 skollagen (2010:800), och
3. utbildningen håller god kvalitet (9 kap. 18 § skolförordningen). Under den sammanlagda tid som en elev får engelskspråkig undervisning enligt 18 § får högst hälften av undervisningen ges på engelska (9 kap 19 § skolförordningen).

I **skollagen** anges att utbildningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet (1 kap. 5 § skollagen). Utbildningen inom skolväsendet ska vidare vara likvärdig (1 kap. 9 § skollagen). Alla barn och elever i samtliga skolformer ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål (3 kap. 2 § första stycket skollagen). Som utgångspunkt får endast den som har legitimation som lärare eller förskollärare och är behörig för viss undervisning bedriva undervisningen (2 kap. 13 § första stycket skollagen). Utan att uppfylla kraven i 13 § får lärare dock bedriva annan undervisning på ett visst främmande språk än språkundervisning om de har en utländsk lärarutbildning som motsvarar en svensk lärarexamen och kompetens att undervisa på det främmande språket (2 kap. 17 § första stycket 1 skollagen). Den som ska bedriva undervisning som avses i 17 § får även anställas som lärare i skolväsendet utan tidsbegränsning (2 kap. 20 § fjärde stycket skollagen). I **förfaranden** anges att det är huvudmannen som avgör om en lärare uppfyller kraven enligt 17 § skollagen (prop. 2010/11:20 s 40). I förfaranden anges vidare att det är av största vikt att lärare i svenska skolor, även om skolorna har en språklig inriktning, lär sig det svenska språket så snart som möjligt eftersom detta är nödvändigt dels för att läraren ska kunna tillskansa sig den kunskap som behövs om de styrdokument som gäller för det svenska skolväsendet, dels för att läraren fullt ut ska kunna stödja eleverna i deras lärande (prop. 2009/10:165 s. 267).

Enligt **språklagen** [2009:600] har det allmänna ett särskilt ansvar för att svenskan används och utvecklas (6 § språklagen).

I **läroplanen** anges att språk, lärande och identitetsutveckling är nära förknippade. Genom rika möjligheter att samtala, läsa och skriva ska varje elev få utveckla sina möjligheter att kommunicera och därmed få tilltro till sin språkliga förmåga (Lgr 22 Skolans uppdrag).

Av **skollagen** följer att det pedagogiska arbetet vid en skolenhet ska ledas och samordnas av en rektor (2 kap. 9 § första stycket skollagen). Enligt **läroplanen** har rektorn ett särskilt ansvar bland annat för att personalen får den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt ska kunna utföra sina uppgifter och kontinuerligt ges möjligheter att dela med sig av sin kunskap och att lära av varandra för att utveckla utbildningen (Lgr 22 2.8 Rektorns ansvar).

En lärare har enligt **skollagen** ansvar för den undervisning som han eller hon bedriver (2 kap. 15 § skollagen). Läraren ska organisera och genomföra arbetet så att eleven bland annat utvecklas efter sina förutsättningar, stimuleras att använda och utveckla hela sin förmåga samt får stöd i sin språk- och kommunikationsutveckling (Lgr 22 2.2 Kunskaper).